

Nieuwsbrief - BPR Updates 2024-8

Nummer 8, 2024

Redactie: mr. drs. F.J.P. Lock en mr. M.E.A. Möhring.

INHOUDSOPGAVE

Arbitrage

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1024](#) 05-07-2024

Aanvullend verzoek en vordering.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1078](#) 12-07-2024

Mediationclausule en de verhouding tot een procedure.

Bewijsrecht

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1028](#) 05-07-2024

Verwijzing naar schadestaatprocedure; mogelijkheid van schade voldoende onderbouwd?

Dagvaardingsprocedure

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1061](#) 12-07-2024

Subjectieve cumulatie en (de gevolgen van) hoger beroep.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1073](#) 12-07-2024

Grenzen van de rechtsstrijd.

Procederen algemeen

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1061](#) 12-07-2024

Subjectieve cumulatie en (de gevolgen van) hoger beroep.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1078](#) 12-07-2024

Mediationclausule en de verhouding tot een procedure.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1103](#) 30-08-2024

De verzettermijn en het recht op een eerlijk proces.

Rechtsmiddelen

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1073](#) 12-07-2024

Grenzen van de rechtsstrijd.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1103](#) 30-08-2024

De verzettermijn en het recht op een eerlijk proces.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1104](#) 30-08-2024

Intrekking cassatieberoep.

Verzoekschriftprocedure

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1079](#) 12-07-2024

Belanghebbende in de zin van artikel 798 Rv.

RECHTSPRAAK

Aanvullend verzoek en vordering.

Geen grond voor aanvullende verzoeken en vorderingen in een procedure op de voet van artikel 1064 e.v. Rv.

In een procedure waarin het gaat om de vordering tot vernietiging van een arbitraal vonnis op de voet van artikel 1064 e.v. Rv, bestaat geen ruimte voor de beoordeling van aanvullende verzoeken of vorderingen.

Het aanvullende verzoek om een instantie aan te wijzen die van het geschil kennis zal kunnen nemen wordt dan ook afgewezen, net zoals de aanvullende vordering om de wederpartij te gebieden af te zien van nadere bevoegdheidsincidenten.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-07-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1024

Zaaknummer: 23/03452

Rechters: M.J. Kroeze, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Advocaten: R.R. Verkerk, A.M. van Aerde en M.W. Scheltema

Wetsartikelen: 1064 Rv

RECHTSPRAAK

Verwijzing naar schadestaatprocedure; mogelijkheid van schade voldoende onderbouwd?

Maatstaf voor verwijzing naar de schadestaatprocedure. Oordeel hof dat eiser de aannemelijkheid van schade niet voldoende heeft onderbouwd is onbegrijpelijk en/of rechtens onjuist.

Voor toewijzing van een vordering tot vergoeding van schade op te maken bij staat is voldoende dat de *mogelijkheid* dat schade is of zal worden geleden aannemelijk is. Dat houdt niet in dat aannemelijk moet zijn *dat* schade is geleden.

In deze zaak heeft eiser, kort gezegd, gesteld dat een te lage temperatuur in de bedrijfshal het productieproces nadelig beïnvloedt. Het oordeel van het hof dat eiser niet (voldoende) heeft onderbouwd dat de mogelijkheid aannemelijk is dat schade is of zal worden geleden, is in het licht van de stellingen van eiser onbegrijpelijk. Het oordeel van het hof geeft ook blijk van een onjuiste rechtsopvatting voor zover het erop berust dat eiser niet heeft toegelicht en onderbouwd waaruit de aanpassingen in zijn bedrijfsprocessen en de kosten daarvan hebben bestaan en wat de omvang daarvan (ongeveer) is geweest.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-07-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1028

Zaaknummer: 23/00602

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, C.H. Sieburgh en A.E.B. ter Heide

Advocaten: J.H.M. van Swaaij en W.A. Jacobs

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Subjectieve cumulatie en (de gevolgen van) hoger beroep.***Subjectieve cumulatie; gevolgen als niet alle gedaagden hoger beroep instellen; gezag van gewijsde.***

A4A c.s. en KLM c.s. (gezaamenlijk: IATA c.s.) hebben in deze procedure ieder vorderingen ingesteld tegen twee gedaagden: de Staat en RSG. In deze procedure is daarmee sprake van subjectieve cumulatie. Het hof heeft daarbij vastgesteld dat er geen sprake is van een processueel ondeelbare rechtsverhouding en dat oordeel houdt in cassatie stand.

Dat betekent dat de vorderingen tegen de Staat en RSG weliswaar gezamenlijk zijn behandeld, maar dat de zaken tegen ieder van deze gedaagden hun processuele zelfstandigheid hebben behouden. Het door de Staat ingestelde hoger beroep werkt daarom niet door in de verhouding tussen IATA c.s. en RSG.

Dat de Staat RSG (op de voet van art. 118 Rv) in het geding heeft opgeroepen, maakt dat niet anders. Die oproeping heeft immers plaatsgevonden in de gedingen tussen IATA c.s. en de Staat. Doordat RSG zelf geen hoger beroep had ingesteld, lagen de tegen RSG toegewezen vorderingen niet aan het hof voor. Het hof kon het vonnis in zoverre dus ook niet vernietigen, en ook niet alsnog de vorderingen tegen RSG afwijzen. In de verhouding tussen IATA c.s. en RSG heeft dat vonnis kracht van gewijsde gekregen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1061

Zaaknummer: 23/03380

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, F.J.P. Lock, S.J. Schaafsma en F.R. Salomons

Advocaten: B.T.M. van der Wiel, L.V. van Gardingen, S.M. Kingma, P.A. Fruytier, J.W.M.K. Meijer en F.J.L. Kaptein

Wetsartikelen: 118 Rv

RECHTSPRAAK

Grenzen van de rechtsstrijd.

De grenzen van de rechtsstrijd in hoger beroep; grieven.

Bij – kort gezegd – meerwerk of verandering van werk, kan de aannemer op grond van artikel 7:755 BW alleen een verhoging van de prijs vorderen als hij de opdrachtgever tijdig heeft gewezen op de noodzaak van een prijsverhoging – tenzij de opdrachtgever die noodzaak uit zichzelf had moeten begrijpen.

In dit geval heeft het hof geoordeeld dat MW Techniek geen verhoging van de prijs kon vorderen, zonder dat het hof heeft beoordeeld of verweerders hadden moeten begrijpen dat met het gevraagde meerwerk een verhoging van de prijs was gemoeid. Het hof was tot die beoordeling wel gehouden. Deze vraag was – naar aanleiding van het oordeel van de rechtbank dat verweerders dit hadden moeten begrijpen – immers met een grief aan de orde gesteld in hoger beroep.

Het hof kon over een andere meerwerkpost juist niet meer oordelen. In hoger beroep was namelijk niet gegriefd tegen het oordeel van de rechtbank dat ten aanzien van deze post sprake is van meerwerk dat voor vergoeding in aanmerking komt. Het stond het hof daarom niet vrij om te oordelen dat deze post niet voor vergoeding in aanmerking komt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1073

Zaaknummer: 23/00974

Rechters: M.J. Kroeze, H.M. Wattendorff en F.R. Salomons

Advocaten: J.H.M. van Swaaij en P.A. Fruytier

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Mediationclausule en de verhouding tot een procedure.

Uitleg van een mediationclausule. Een mediationclausule kan een verplichtend karakter hebben. De rechter kan de procedure aanhouden als die verplichting niet is nagekomen.

Partijen kunnen overeenkomen dat zij zullen proberen een bestaand of toekomstig geschil op te lossen met behulp van mediation, voordat zij een procedure beginnen of voortzetten.

In deze zaak gaat het om een beding dat mediation aanwijst als eerste middel ter oplossing van geschillen tussen de partijen die kunnen ontstaan naar aanleiding van of in verband met hun overeenkomst.

De inhoud van een dergelijke mediationclausule moet door uitleg worden vastgesteld, aan de hand van de Haviltex-maatstaf. Een mediationclausule kan een niet-verplichtend karakter hebben, maar ook is mogelijk dat de clausule partijen verplicht mediation te proberen. Het karakter van mediation staat daar niet aan in de weg. Als een mediationclausule partijen verplicht mediation te proberen, zijn (i) de reikwijdte van die plicht en (ii) de vraag wanneer de partij die dat wenst haar medewerking aan het mediationtraject mag beëindigen, ook kwesties van uitleg.

Een mediationclausule mag niet worden toegepast als dat tot gevolg zou hebben dat het recht op toegang tot de rechter (art. 6 EVRM) op onaanvaardbare wijze wordt aangetast.

Als (a) partijen op grond van een mediationclausule verplicht zijn mediation te proberen voordat zij een procedure (in rechte of in arbitrage) aanhangig maken en (b) een partij een procedure aanhangig maakt zonder dat deze verplichting is nagekomen, kan de rechter (of de arbiter) op verzoek van de andere partij de zaak aanhouden om partijen de gelegenheid te geven hun verplichtingen uit hoofde van de mediationclausule alsnog na te komen. Hij is daartoe echter niet verplicht. De rechter (of de arbiter) kan dus ook beslissen de behandeling van de zaak niet aan te houden, bijvoorbeeld omdat de zaak te spoedeisend is of omdat het zinloos is mediation te proberen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1078

Zaaknummer: 22/04619

Rechters: M.J. Kroeze, H.M. Wattendorff, S.J. Schaafsma, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Advocaten: B.M.H. Fleuren en M.W. Scheltema

Wetsartikelen: 1065 Rv

RECHTSPRAAK

Belanghebbende in de zin van artikel 798 Rv.

De gecertificeerde instelling is geen belanghebbende in de zin van artikel 798 Rv, maar kan wel als informant worden opgeroepen.

Op grond van artikel 798 Rv wordt onder belanghebbende verstaan 'degene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft'. Belanghebbenden hebben in de verzoekschriftprocedure een zelfstandige processuele positie: zij kunnen (onder meer) een verzoekschrift indienen, zelfstandig verzoeken doen en ontvangen een afschrift van de beschikking. De kring van belanghebbenden kan niet in algemene zin worden afgebakend. Welke persoon of instelling (betrokkene) als belanghebbende moet worden aangemerkt, wordt bepaald (i) door het onderwerp van de zaak en (ii) door de rechten en verplichtingen waarop betrokkene zich beroept. Als het onderwerp van de zaak ertoe kan leiden dat de rechten en verplichtingen waarop de betrokkene zich beroept rechtstreeks door de rechterlijke beslissing worden geraakt, is die betrokkene belanghebbende.

Artikel 800 Rv bepaalt dat de rechter kan bevelen dat degenen wier verklaring in verband met de beoordeling van het verzoek van belang kan zijn, worden opgeroepen om ter zitting te verschijnen. Deze informanten hebben geen zelfstandige processuele positie (anders dan belanghebbenden).

In een zaak op de voet van artikel 1:253n BW die ziet op de beëindiging van het gezamenlijk gezag over een kind dat onder toezicht is gesteld, is de gecertificeerde instelling géén belanghebbende. Weliswaar kan de beslissing in zo'n zaak de taakuitoefening van de gecertificeerde instelling raken, maar dat betekent niet dat de zaak rechtstreeks betrekking heeft op de rechten of verplichtingen van de instellingen. Wel kan de gecertificeerde instelling als informant worden aangemerkt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-07-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1079

Zaaknummer: 23/03005

Rechters: M.V. Polak, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock, A.E.B. ter Heide en G.C. Makkink

Wetsartikelen: 798 Rv en 800 Rv

RECHTSPRAAK

De verzettermijn en het recht op een eerlijk proces.

Vanwege het recht op een eerlijk proces (art. 6 EVRM) moet onder omstandigheden worden afgeweken van de regeling van de verzettermijn en een nadere termijn voor verzet worden gegeven.

Deze zaak is een verzetprocedure. Het draait in deze procedure om de vraag of tijdig verzet is ingesteld. De verzettermijn is vier weken (art. 143 Rv).

In een geval als dit leidt toepassing van artikel 143 lid 3 Rv in samenhang met artikel 144 Rv ertoe dat de verzettermijn aanvangt op de dag waarop het verstekvonnis ten uitvoer is gelegd.

Onder omstandigheden moet de toepassing van deze regeling van de verzettermijn echter achterwege blijven. Dat is het geval als toepassing van die regeling tot een resultaat leidt dat niet voldoet aan de eisen van een eerlijk proces (art. 6 EVRM). Het hof heeft in deze zaak toepassing gegeven aan deze regel door te oordelen dat eiser een nadere termijn van veertien dagen moet worden gegund.

In dit geval kon de veroordeelde menen dat de reguliere verzettermijn van vier weken zou aanvangen toen hij bekend werd met het verstekvonnis. Hij was namelijk niet ook bekend met de tenuitvoerlegging van dat vonnis. In een geval als dat moet de veroordeelde – gelet op artikel 6 EVRM – een nadere termijn van in beginsel vier weken worden gegund, gerekend vanaf het moment waarop de veroordeelde bekend is geworden met het verstekvonnis. Het hof heeft dit miskend.

Het geval dat hier voorligt wijkt af van het geval dat aan de orde was in het arrest van de Hoge Raad van 5 september 2014. In dat arrest ging het over de vraag of een verstekvonnis ten uitvoer is gelegd door uitbetaling van wat een derde in het kader van een onder hem gelegd beslag heeft verklaard aan de veroordeelde verschuldigd te zijn, als achteraf blijkt dat die derde in het geheel niets aan de veroordeelde verschuldigd was. Toepassing van artikel 143 lid 3 Rv in verband met artikel 144 Rv is dan niet gerechtvaardigd. Er kan dan immers geen uitbetaling plaatsvinden aan de beslaglegger (als bedoeld in art. 144, aanhef en onder b, Rv). Om die reden is in dat geval geen sprake van tenuitvoerlegging van het verstekvonnis. In deze

zaak gaat het om een ander geval. Hier werden de beslagen tegoeden door de notaris immers ten behoeve van eiser gehouden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-08-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1103

Zaaknummer: 23/00877

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, S.J. Schaafsma, G.C. Makkink, K. Teuben en M.V. Polak

Advocaten: Y.E.J. Geradts en H.J.W. Alt

Wetsartikelen: 143 Rv, 144 Rv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Intrekking cassatieberoep.

Intrekking van het cassatieberoep is mogelijk zolang de Hoge Raad geen uitspraak heeft gedaan; gevolgen.

Intrekking van het cassatieberoep door de eiser/verzoeker tot cassatie is mogelijk zolang de Hoge Raad geen uitspraak heeft gedaan. Hiervoor is geen toestemming van de verweerder nodig.

Het gevolg van intrekking van het cassatieberoep is dat de cassatiemiddelen van eiser/verzoeker tot cassatie niet meer kunnen worden onderzocht. Dat betekent dat het beroep moet worden verworpen. Geen aanleiding voor proceskostenveroordeling.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-08-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1104

Zaaknummer: 24/00886

Rechters: M.V. Polak, H.M. Wattendorff en A.E.B. ter Heide

Advocaten: J.H.M. van Swaaij, J.B.B. Heinen en J.W.H. van Wijk

Wetsartikelen: